

In zondag 23 is het heel helder uitgelegd. Bij ons zonden. Bij ons tekort. Bij ons de neiging tot alle boosheid. Maar nochtans God. Nochtans God. Hij gaf ons Christus. En Hij alleen maakte het goed tussen God en ons. Hij maakte vrede in Zijn bloed. Hij delgt al onze zonden uit. Hij haalt alles weg wat scheiding maakt. En wanneer wij de Heere Jezus gelovig vastgrijpen dan delen wij in Zijn vrede. En dan zijn ook wij rechtvaardig voor God. Als ik Hem mijn zonden geef, schenkt Hij mij Zijn gerechtigheid. Als ik Hem mijn tekort geef. Schenkt Hij mij Zijn gehoorzaamheid. Dan is het goed. Dan is God nooit meer toornig op mij. En mag ik Hem zelfs aanroepen als een liefdevol Vader. Dat is kort samengevat zondag 23.

Dit is nou het geweldige Evangelie van de genade van God. Maar dan komt vraag 62. Doen de goede werken van ons er niet meer toe? Of nog eenvoudiger gezegd. Waarom kunnen wij het zelf niet in orde maken tussen God en ons? Op zichzelf een begrijpelijke vraag. Er zijn toch ook in ons leven goede dingen. Het is toch niet allemaal negatief en verkeerd wat wij doen. Bovendien lezen we in Jakobus dat het geloof dood is, als er geen goede werken zijn. En niet alleen Jakobus heeft over het doen van goede werken. Ook Paulus schrijft in Efeze 2 dat wij in Christus Jezus geschapen zijn om goede werken te doen. En leert de Heere Jezus ons niet in de Bergrede: "Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat ze uw goede werken zien. En Uw Vader in de hemel verheerlijken. Dus hoe zit het dan?"

Kennelijk horen goede werken bij een levend geloof. En kunnen we niet zonder. Maar de goede werken hebben geen verdienstelijk karakter. En dat is nou het grote punt wat de belijdenis ons wil leren. Hoe veel goeds we ook doen, het brengt ons geen steek dicht bij God. Wij kunnen met Hem alleen in het reine komen door genade. Door de kruisverdiensten van de Heere Jezus. En dat bedoelen we in de kerk met sola gratia, door genade alleen. De Heere eist een volmaakte gerechtigheid. Hij eist dat ons leven volkomen spoort met Zijn heilige wet. In alle opzichten staat er. Dus niet alleen wat de 2^e tafel van de wet betreft. De verhouding tot je naasten. Maar ook de eerste tafel van de wet. De verhouding met de Heere.

Mensen kunnen een bijzondere naastenliefde aan de dag leggen. En krijgen daar ook soms terecht een lintje voor. Of een koninklijke onderscheiding. En toch is dat niet genoeg tegenover God. Want die eerste tafel van de wet, die is er ook. Hebben wij God lief boven alles? Dat is het eerst en grote gebod. Eren wij Hem als onze schepper? Eren wij Hem als onze verlosser? Is Hij nummer 1 in ons leven?

Hier gaat nou onze rekenkunde totaal op Zijn kop. Dat Gods waardering van mij niet afhangt, van iets wat ik zelf doe. Maar dat het totaal afhangt van de prestatie van een Ander. Van wat Jezus Christus heeft gedaan. Als ik een voorbeeld mag noemen uit de sport. Stel je nou eens een atleet voor die op een van de loopafstanden goud heeft gewonnen. En hij zou zijn medaille afstaan aan iemand die roemloos als laatste is geëindigd. Hoe zou die persoon die als laatste geëindigd is op dat gebaar reageren? Zou die persoon, in dankbaarheid die medaille aanpakken? En zou hij met die medaille om zijn hals overal rond gaan lopen? De mensen zouden hem uitlachen. Ze zouden zeggen: "Je loopt nou wel met die medaille te pronken. Maar die is helemaal niet van jou. Je bent nota bene als laatste geëindigd." Maar zo werkt de Heere wel. Als Hij ons de gerechtigheid toerekent van Christus. Als Hij ons de gouden medaille van de Heere Jezus omhangt. Paulus noemt dat de lauwerkrans van de gerechtigheid.

God zegt tegen ons: "Je wordt nooit zalig door je goede werken." Wij kunnen zelfs niet een stukje van het heil tot stand brengen. Antwoord 62 zegt: "Daarom, omdat de gerechtigheid die voor Gods gericht kan bestaan geheel volmaakt en met alles in overeenstemming van God Zelf gelijk dient te zijn." De Heere is veeleisend. Hij is alleen maar tevreden met een volkomen, met een volmaakte gerechtigheid. 100%. Met minder neemt Hij geen genoegen. Weet je wat de apostel Jakobus in zijn brief zegt? Stel nou dat je heel de wet van God in acht neemt. Als je die nou helemaal houdt behalve 1 punt, dan ben je toch schuldig aan alle geboden. Gods genade is geen aanvullende verzekering. Jakobus schrijft, en de catechismus spreekt hem hier na. "Als je één gebod overtreed, sta je schuldig tegenover de hele wet van God." Dan heb je ze allemaal overtreden. Met één zonde ben je God kwijt.

Voor Luther was de grootste bevrijding dat zijn behoud in Christus lag. En dat het volstrekt niet afhing van zijn eigen doen en laten. Zolang je nog bezig bent om toch nog iets te zoeken in jezelf, dan blijf je aan het plussen en minnen. En dan kom je er niet uit.

In feite gingen de Farizeeërs in de tijd van de Heere Jezus ook zo te werk. Ze hadden de wet van God versnipperd. Verknipt in allerlei geboden en verboden, 613 in totaal. En zo dachten ze de wet van God te kunnen houden via het weegschaal model. Als je nou maar meer goede werken doet, die komen dan in de ene schaal te liggen. En zonden? Die komen in de andere schaal te leggen. Maar als die goede werken nou maar de doorslag geven.

Als je daar nou maar meer van hebt, dan zonden, dan zit je toch goed. Dan ben je toch rechtvaardig. Alleen je moet de wet van God niet vergelijken met een weegschaal, maar eerder met een parelsnoer. Breekt een van die parels los van de ketting, dan vallen ze er allemaal vanaf. Alle parels ben je dan kwijt. Het hele snoer is stuk. Zo is het ook met de wet van God. Heb je één gebod geschonden, dan heb je de hele wet geschonden.

En zegt de catechismus als er tweede er even erbij. Al die goede werken die je dan nog doet, die zijn bovendien onvolmaakt. Met zonden bevekt. Dus ik heb helemaal geen goede werken die ik in de schaal zou kunnen leggen. Die een soort tegenwicht zouden kunnen vormen voor al mijn zonden. Want alle het goede wat ik doe is met zonden bevekt. We zijn net als kinderen die met verf hebben gespeeld. Zwarte verf. En alles wat ze daarna aanraken, dat wordt met die zwarte verf besmeurd. besmet. Zo wordt alles wat wij in ons leven ter hand nemen, met die zwarte verf van de zonden bevekt. Zelfs onze beste werken. En zou jij het nou aandurven om met die bevekte werken voor God te verschijnen? En wie zichzelf voor God kent weet dat dit de realiteit is. En de ware gelovige is daar juist zo blij mee. Godzijdank. Halleluja. Daar hoeft niets van ons bij. Want Jezus werk is volkomen. Anders zou die duivel toch een hele makkelijk job hebben. Hij keert altijd om, net wat jij beleefd. Het werk van Christus is volkomen. En daar kan hij niet meer tussen komen. En nou ga ik vraag en antwoord 62 met u afronden. Schrijf deze tekst maar eens op 1 Korinthe 1 vers 30. **“Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden, wijsheid van God en gerechtigheid, heiliging en verlossing.”**

En dan komt de 2^e vraag van de catechismus. Vraag 63. Ja, maar die goede werken moeten er toch wel zijn? God wil toch bij ons goede werken zien. Het is zelfs zo dat de Heere die goede werken van ons wil belonen. Hoe zit dat allemaal dan? In het houden van de wet ligt grote loon. Zo hebben we het gezongen met Psalm 19. En Boaz heeft eens tegen Ruth gezegd: “Uw loon, uw beloning zij volkomen van de Heere.” En het Nieuwe Testament zegt precies hetzelfde. Jezus heeft gezegd in de Bergrede: “Laat uw licht schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien, en uw Vader die in de hemelen is verheerlijken.” Alsof Jezus zegt: Laat maar zien aan de wereld. Dan zal je Hemelse Vader je in het openbaar vergelden, belonen. Dus je mag gerust zeggen, met je hand op de bijbel: Het loont de moeite om God te dienen. Je dient de Heere nooit tevergeefs.

Maar dan zegt de catechismus. Maar dat is dan geen verdiend loon. Dat is geen loon waar je recht op hebt. Maar het is een genadeloon. De Heere is het helemaal niet verplicht om het uit te keren, maar dat doet Hij uit genade. Wij bieden onze goede werken de Heere niet aan. Maar de Heere geeft ze ons uit genade. Hij zegt: “Ik zie om Jezus wil geen zonden meer in u. En ook niet in wat je gedaan hebt.”

Laat ik het proberen uit te leggen met een voorbeeld. Iemand heeft een knecht in dienst. En elke maand ontvangt die knecht zijn salaris, zijn loon. Maar zijn zoon helpt ook wel eens handje in het bedrijf. En elke maand krijgt de knecht zijn verdiende loon. En die zoon krijgt ook wat in zijn handen gestopt. Maar hij is niet in loondienst, want die vader die zegt tegen zijn zoon: “Och jongen, alles wat van mij is, is van jou. Al het mijne is het uwe. Jij bent mijn erfgenaam.” En zo is het nou in het Koninkrijk van God als we kinderen van de Hemelse Vader zijn, dan zijn wij erfgenamen van het eeuwige leven. In het Koninkrijk van God wordt er nooit over verdiensten gesproken. En dat laat Jezus zien in de gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard. Sommigen arbeiders in de wijngaard hebben van de vroege morgen tot aan de late avond gewerkt. Anderen zijn pas in de namiddag begonnen, ze zien er nog aardig fris uit. En dan zijn er ook nog die maar uurtje hebben gewerkt. Die zijn niet eens moe. Maar dan komt het moment, waarop ze het loon krijgen. En ze krijgen allemaal precies evenveel. Of ze nu lang of kort hebben gewerkt. Wat wil Jezus ons nu leren? Dat Gods rekenmethode anders werkt dan de onze. Dat de Heere niet vanwege onze verdiensten ons beloont, maar uit genade. Dat het een wonder is dat we mochten werken in Zijn wijngaard. En dat is maar goed ook. Stel nou dat God u, jou en mij, als God ons ons verdiende loon zou geven. Dat zou toch rampzalig zijn?!

Ook nu al krijgen we genadeloon. Dat wordt in vraag 63 beleden. God beloont nu al, zij die Hem dienen met innerlijk vrede en blijdschap. Met vergeving van de zonden. Met Zijn nabijheid. Met Zijn steun en kracht. Met de troost en de leiding van de Heilige. Geest. Heeft u het wel eens gemerkt, dat wanneer je dichtbij Hem leeft, je nu al gezegend wordt? Hij geeft nu al uit genade beloning aan degenen die Hem vrezen. En dat is geen eigen verdienste. En wie de Heere lief heeft gekregen, die leert ook uit te zien naar de uitkering van het volle loon. Wat ooit in de voleinding geschonken zal worden. Wanneer we dan voorgoed met Christus zullen zijn. Dat is nou het loon waarvan Jezus zegt, dat het groot in de hemelen is. Ons leven nu doet dus wel mee. Wat je in liefde deed voor je Heiland. In Hebreëën 6 staat dat de Heere het werk van de Zijnen en hun liefdevolle inspanning in Zijn Naam niet vergeet.

U kent vast allemaal die woorden uit Openbaring 14. Dat de doden die in de Heere sterven, zalig zijn. En dat hun werken met hen volgen. Die werken gaan niet voorop. Dat betekent in de praktijk veel op Hem zien. Veel je op Hem verlaten. En zeggen: “Heere Jezus leer mij Uw mond te zijn. Leer mijn voeten gaan in het spoor wat U getrokken hebt. En leer mijn handen bezig te zijn, zoals Uw handen bezig waren. Leer mij mijn leven in Uw dienst te besteden. Met al mijn deugden en met al mijn werken, vind ik geen troost die mij kan sterken. Geen hoop, dan die Ik op U bouw. Op Uw genade wil ik leven. Op Uw genade de doodsnik geven. O, Heere, aan wie ik mij toevertrouw!”